

89. 1944-06-20 B-24H DC-F
Röstånga 42-51125 USAAF 392BG, 577BS, Wendling, Stn 118
1/Lt L. Page Jr (P) INT, 2/Lt F. Le Roy Qualey (CP) INT, 2/Lt C.R. Bishop (N) INT, 2/Lt D.J. Hotle (B) INT,
S/Sgt R.L. Moore (RO) INT, S/Sgt R.B. Kellerman (E) KIA, S/Sgt E.C. Kowalchik (WG) INT,
T/Sgt L.S Morgan (WG) INT, Sgt J.P. Rehill Jr (BTG) INT, Sgt G.A. Deck (TG) KIA

Flygplan 42-51125 med 1/Lt Page som pilot sågs klockan 10.00 nära Pölitz. En underrättelserapport som är baserad på rapporter från återvändande besättningar ger följande bild av händelseförloppet den 20 juni 1944: – 1/Lt Qualey Squadron C, 2510 AAF Base Unit, Brooks Field, Texas var ursprungligen andrepilot i 577BS, 392BG (H) inom 2 BD i åttonde arméflyget, förlagd till England.

Vid det aktuella uppdraget flög Qualey med sin ordinarie besättning. Besättningen hade satts samman vid Salt Lake City, Utah, Replacement Depot i december 1943 och den 3 maj 1944 lämnade de

USA och anlände den 14 maj 1944 till England. De anslöt till 392BG (H) den 3 juni 1944 och de flög ett första uppdrag D-dagen den 6 juni 1944.

Anfallet mot Pölitz den 20 juni 1944 var besättningens åttonde uppdrag. Jaktplan anföll innan man nått utgångspunkten (IP) för bombfällningen. Lt Qualey påstår att en P-51, som föreföll bära 'kedjebomber' fällde dessa, rullade över och anföll under kontinuerlig eldgivning rakt framifrån. Skytten i nostornet träffade det anfallande planet och akterskytten såg det störta brinnande. Omedelbart efter att man fällt bomberna träffades

Den 20 juni 1944 havererade en B-24H vid Röstånga. Pilot var 1/Lt Page som tillsammans med sju man räddade sig med fallskärm. Två man omkom vid kraschen. Bilden visar hur det lokala brandförsvaret bekämpar den eld som utbröt på haveriplatsen.

planet av luftvärnseld. Lt Qualey uppger att planet träffades vid fem olika tillfällen. De skador som uppstod var lokaliserade till höger stabilisator, bakre bombrummet, mittkroppen, höger vinge och motorer nr 3 och 4 som flöjlades.

Efter att ha blivit träffat av luftvärnet dök planet rakt ner. De manuella kontrollerna visade sig vara ur funktion och föraren kopplade in autopiloten. Planet gick först över i ryggläge men återtog sedan normalläge. Efter omkring 20 minuter slocknade motor nr 2. Efter ytterligare några minuter fungerade inte autopiloten och planet gick i en snäv spinn. Besättningen fick order att hoppa. Nu befann man sig över svenskt territorium.

Lt Qualey träffade ett växthus och erhöll en del skär- och skrapsår när han landade med fallskärm. Lt Page träffade sidan av bombrummet när han hoppade och han fick svåra sårskador i ansiktet. Lt Qualey uppger att han landade en knapp kilometer från flygplanet. Planet slog i marken efter att han landat med fallskärm. Flygplanet exploderade och brann en bra stund.

Svenska myndigheter berättade för Lt Qualey att det tog tre dygn innan det brinnande vraket kylts av så att det kunde undersökas närmare. Kellermans kropp hittades omkring 10 meter från planet och skärmen hade inte öppnat. Tydligt hade han hoppat för sent. Decks id-bricka hittades i vraket. Han hade tydligen varit kvar i planet när det kraschade.

Kvarlevorna gravsattes vid Malmö östra kyrkogård den 3 juli under militära hedersbetygelser. Lt Qualey var närvarande vid jordfästning och gravsättning. Flera höga dignitärer från svenska

myndigheter, armén och flygvapnet deltog och akten genomfördes högtidligt och respektfullt. (MACR 6156)

När flygplanet havererade vid Röstånga omkring klockan 09.45 (LT) påbörjade den lokala brandkåren släckningsarbetet. De fick senare hjälp av personal från F5 Ljungbyhed. Hetta och exploderande ammunition gjorde arbetet både svårt och riskfyllt. Åtta man ur besättningen som landade på olika ställen runt Röstånga fördes till det lokala värdshuset. Efter att ha serverats ett mål mat, och ett första förhör hållits, fördes besättningen till F5 Ljungbyhed. Följande dag gick färden vidare till Korsnäs (Falun). Det kan noteras att 1/Lt Leander Page nu anlant till Sverige en andra gång (se nr 11). Han var således även pilot på *Queen Of Peace* som landade vid Smedstorp den 4 januari 1944! Sju i besättningen repatrierades i november medan den åttonde återvände till England i februari 1945. Återstående delar från vraket såldes 1945 som skrot.

Den 20 juni 1959 lät kommunalmanen Ernst Göransson resa en minnessten på platsen för haveriet. Göransson finansierade det hela privat för att på så sätt hedra minnet av de män som omkommit. Den 20 juni 1984 hölls en minnessund vid minnesmärket. Närvarande var ordsbefolkning, kommunfolk samt personal från amerikanska ambassaden. Biträdande flygattachén Capt Charles A. Meyer (USAF) höll ett minnestal.

I dag är det tradition att i juni varje år fotvandras från samhället Röstånga ut till minnesstenen för att hedra minnet av de amerikanska flygare som förlorade sina liv under det andra världskriget.